

ca és un acte de confiança entre tots nosaltres i demostració de què un poble sap governar-se a si mateix. Per mitjà d'ella els homes que més sàpiguen—afirma—seran els que governaran.

La Democràcia fins ara no ha estat superada com a forma d'expressió.

L'any 1903 Jaurés digué al poble: Tu que has conegut tant la esclavitud i que avui has sapigut imposar la teva voluntat, sabràs ara quan bonic és saber-se governar a si mateix.

Si nosaltres no som capaços de defensar els nostres drets adquirits, no serem dignes de nosaltres mateixos.

La República com a règim de governar és el terme—diu—de les nostres aspiracions polítiques. Per nosaltres és una satisfacció molt gran poguer-la tenir i en l'ambient de República hem de fer que tingui un lloc el socialisme, mitjà decisiu

per alliberar-nos del esclavatge burgès. Socialisme—diu—vol dir que el que treballa te dret a menjar, així com ara menja el que no treballa. La llibertat política és un mite si no la precedeix la garantia econòmica. El nostre esperit ha d'ésser sempre de rebel·lió.

Sosté que hem d'ésser uns guardians de la República i no creu massa amb els homes que ahir eren uns llops i avui es presenten com a xais.

Per acabar féu vots perquè la Societat que organitzeu tingui tota l'esplendor i la manifestació concreta de tots els sentiments.

Acabat l'acte foren felicitats amb molt d'entusiasme pel comitè republicà cervianenc, i ens despedírem d'ells cordialment. A reveure.

M. Ros

horitzons nous

Destruïda la carcassa que, fins fa pocs dies, ofegava totes les nostres activitats, que sols tenien un pensament incansable, martellejant, apressador, continu,—alliberar-nos d'una vegada definitiva de la Monarquia i de tot ço que significava; corrupció de consciències, embrutiment per la coacció i la incultura, anorreament de les iniciatives col·lectives—el poble espanyol es troba com un jovincell pletòric d'energies, respirant totes les corrents sanes de l'Univers, al qual res atemoreix, al qual tot li és plaer i joia de viure, convençut com està de la seva força, de la puresa del seus ideals, i de la rectitud de les seves doctrines.

Passada l'etapa de la consolidació del nou règim, necessària per demés, puix que en ella el poble s'acabarà de donar perfecte compte del que ha realitzat, i assegurada definitivament la pau i la tranquil·litat interior, amb el conseqüent desenvolupament del treball públic, i, per tant, de la riquesa nacional, caldrà que la República fixi el camí de la història hispana, que dongui a l'Estat aquella idea bàsica, fonamental, que és a l'ensem suport, senyera i terme, a què obeeix, en tot moment, la trajectòria normal d'un poble lliurament constituït.

La Monarquia, interessada en treure el profit de les coses, únicament i exclusiva per a ella, despreciant el poble, al qual sempre considerarà com instrument adequat per a satisfer ses baixes ambicions, mancà en absolut, des de la Pau de Westfàlia ençà, de tot mòbil que guiés l'Estat i fos el símbol de la seva grandesa: perquè no podem considerar com a tal, ni la política negativa de conservació de l'antic imperi colonial, ni les ambicions que sobre Itàlia fomentava la casa de Borbó, ni molt menys el ridícol, si no fos desgraciat i terrible, intent d'imperi colonial africà, que mantingué com a gallardet suprem la Restauració suara derrocada.

En aquest darrer temps, aquesta falla del que és essència i vida d'una nació, i causa del seu patriotisme, exemple França amb la política de les fronteres naturals, es féu més visible que mai. La xaruga Monarquia, tremolant en el seu corcat escambell, oblidant tota decència, lliurava el poble, que ella deia representava, a les ambicions estrangeres, amb tal que aquestes li permetessin viure i defensar-se del país. Per això Espanya era, en les Cancelleries mundials, un joguet, una feble embar-

cació a la que es remolcava on es volia. Anglaterra, Itàlia, i especialment França, es feien pagar la seva ajuda al règim, amb onerosos tractats polítics o comercials.

Deslliurats dels lligams amb què ens junyia la Monarquia, se'ns presenta tot següit el problema de cap on devem orientar els nostres esforços. Deixant apart la inútil i fracassada política africana, que tanta sang i diners ens costà, i limitant-nos solament a dominar la costa, cosa que la història aprova i recomana, i sense deixar de vigilar la Mediterrània, que té d'ésser el camp d'expansió dels territoris llevants, especialment de la nació catalana, tenim d'anar directament a lograr l'unitat ibèrica, baix el símbol d'una Confederació de nacions lliures, amb el que, i poseïnt Lisboa, seria una cosa feta la tan cantada, líricament que mai pràcticament, unió hispano-americana.

Clar és que d'això en té la clau el mateix govern de Madrid, segons com orienti la qüestió catalana. Si Portugal veu que, dins nna superior unitat, es respecta el govern lliure dels pobles, llur llengua, llur ensenyament, etc., donant prova de què s'abandona definitivament la política absorcionista, centralista i super-unitària dels Borbons, serà cosa de pocs anys, que el somni tan desitjat esdevingui concreció, perquè serà interès dels mateixos portuguesos que es porti a cap, alliberant-se de llur condició de colònia econòmica d'Anglaterra.

Aquest, creiem, té d'ésser el gran objectiu dels pobles espanyols, passats aquest moments. Però repetim, tot depèn de com es resolgui el nostre plet secular. No creiem que els demés pobles ibèrics per regatejar-nos un petit dret, de qualsevol ordre que sigui, deixin perdre un esdevenidor tan ple de promences afalagadores com se'ns presenta.

H. KLEIN UND REIN

us recomanem els llibres
la catalogne rebelle
la revolució russa de 1905
perseguint el sol